

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 43C/126/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1309213726
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Klepáčová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1309213726.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Klepáčovou, v právnej veci navrhovateľa: Thorpe recovery, s.r.o., Radlinského 1716, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 46 662 324, v zastúpení: JUDr. Pavol Konečný, advokát, Stráž 3/223, 960 01 Zvolen, IČO: 42 186 285, proti odporkyni: G.. arch. F. S., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/X /pôvodne Q. XXXX/XX/, W., o zaplatenie 498,31 eura, takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 51,38 eura v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 446,92 eura zamietá.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania zo dňa 12.12.2008 sa pôvodný navrhovateľ domáhal proti odporkyni / označenej priezviskom P. / zaplatenia sumy 15 012,- Sk titulom zmluvnej pokuty a náhrady trov konania.

Skutkovo návrh vo veci samej odôvodnil tvrdením, že právny predchodca navrhovateľa: DRUKOS a.s., so sídlom ul. Prof. Sáru 5, Banská Bystrica uzatvoril s odporkyňou dňa 19.11.2001 v písomnej forme podľa § 489 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o nájme hnutelných vecí - tovaru s oprávnením kúpy predmetu nájmu, pričom za predmet nájmu mala odporkyňa zaplatiť právnemu predchodcovi navrhovateľa nájomné 32.001,- Sk formou splátok, splatných vždy k 15-tému dňu v mesiaci vo výške 12 X 2 400,- Sk mesačne a zaplatením zálohy na predmet nájmu vo výške 3 200,- Sk, splatnej pri podpise zmluvy o nájme. Pre prípad, že odporkyňa poruší povinnosť úhrady splátok riadne a včas, účastníci dojednali vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvorili nedeliteľnú súčasť zmluvy o nájme zmluvnú pokutu, za podmienok bližšie špecifikovaných v bode 1.4.VOP tak, že odporkyňa je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením splátok nájomného najmenej vo výške 12.000,- Sk najneskôr dňa 16.11.2002, ktorý dlh zaplatila dňa 19.04.2006 celkom vo výške 12 000,-Sk, čím vznikol právnemu predchodcovi navrhovateľa voči odporkyni nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, dojednanej vo výške 0,1% denne od 16.11.2002 do 19.04.2006 z dlžnej sumy nájomného, čo predstavuje žalovanú istinu, uplatnenú titulom porušenia zmluvnej povinnosti odporkyne, zabezpečenej zmluvnou pokutou a zároveň, čo do výšky vyčíslenej v súlade so zmluvným dojednaním podľa bodu 1.4.VOP nájomnej zmluvy.

Žalovaná suma 498,31 eura (pôvodne 15 012,- Sk) predstavuje peňažnú pohľadávku pôvodného veriteľa voči odporkyni, ktorá prešla na navrhovateľa postúpením nasledovne:

1/ U. P. S., správca konkurznej podstaty DRUKOS, a.s. „v konkurze“ uzavrela dňa 16.03.2006 ako postupca zmluvu o postúpení pohľadávok s Jánom Holecom ako postupníkom, v spojení s Dodatkom č.1 zo dňa 27.03.2006, čím postúpila na tohto postupníka žalovanú pohľadávku,

2/ postupca Ján M. dňa 16.03.2006 uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 27.03.2006 s postupníkom: MEDIATION KMCH, s.r.o., predmetom postúpenia bola aj pohľadávka postupcu voči odporkyni,

3/ postupca MEDIATION KMCH, s.r.o. uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 23.02.2008 s postupníkom: IVACO CONSULTANTS LIMITED, so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, Victoria, Mahé Seychelles, na ktorého postúpil pohľadávku voči odporkyni,

4/ postupca IVACO CONSULTANTS LIMITED., so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, Victoria, Mahé Seychelles uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 17.05.2008 s postupníkom AKROPOLIS estates, s.r.o., na ktorého postúpil aj žalovanú pohľadávku voči odporkyni. Postupník zmenil obchodné meno na KFZ Sys, s.r.o.

Na postupníka KFZ Sys, s.r.o., so sídlom Košútska 1342, Palárikovo bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu v Trnave a navrhovateľ bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty tohto úpadcu.

Titulom náhrady trov právneho zastúpenia navrhovateľ žiadal priznať sumu 115,50 eura (3.480,- Sk) za dva úkony právnej služby á 1.550,- Sk a 2x režijný paušál á 190,- Sk.

Na prejednanie vecí súd nariadil pojednávanie dňa 09.12.2010 o 11.00 hod., na ktorom vo veci samej meritórne rozhodol podľa § 153b ods. 1 O.s.p. v neprítomnosti odporkyne rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b ods. 2 O.s.p.

Rozsudok pre zmeškanie vo veci samej nespôsobil vznik, zmenu, alebo zánik právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, netýkal sa ani sporu z medzinárodného obchodného styku a spor mohli účastníci konania skončiť aj súdnym zmierom (§ 99 O.s.p.), preto súd citovaným rozsudkom rozhodol podľa § 153b, ods.1, O.s.p. v spojení s § 544 a nasl. O.Z. a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods.1, O.s.p.

Dňa 07.06.2011 odporkyňa písomným podaním:

1/ podala odvolanie spolu s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k.43C/126/2009 - 98 zo dňa 09.12.2010 z dôvodu, že dňa 09.12.2010 sa nemohla zúčastniť pojednávania, na ktorom súd v neprítomnosti odporkyne rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, z dôvodu, že v čase doručovania predvolania na pojednávanie odporkyni do vlastných rúk na adresu jej bydliska Q. 66, W. už na tejto adrese nebývala, dňa 25.11.2010 sa z tejto adresy presťahovala na adresu trvalého pobytu O. 7, W.. Z uvedeného dôvodu odporkyňa žiadala, aby súd rozsudok pre zmeškanie č.k. 43C 119/2008-64 zo dňa 20.04.2009 zrušil a začal vo veci opäť konať v súlade s § 153c ods. 2 O.s.p.

2/ podala odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie č.k.43C/126/2009 - 98 zo dňa 09.12.2010 ktorým napadla uvedené rozhodnutie v plnom rozsahu z dôvodu, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ustanovenia § 205 písm. f) O.s.p.

Rozsudok pre zmeškanie bol doručený odporkyni dňa 23.05.2011. Proti rozsudku pre zmeškanie je prípustné odvolanie z dôvodov uvedených § 202 ods.1, O.s.p. Odporkyňa podala voči rozsudku pre zmeškanie v zákonnej lehote dňa 07.06.2011 odvolanie z dôvodu uvedeného v § 202 ods. 1, O.s.p. súčasne s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. S ohľadom ku skutočnosti, že návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie bol podaný v čase, keď bolo možné rozsudok pre zmeškanie napadnúť odvolaním z dôvodov ustanovených v zákone, rozsudok pre zmeškanie v čase podania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie ešte nebol právoplatný, bol teda návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podaný včas.

Druhou podmienkou, ktorá musí splnená, aby súd mohol zrušiť rozsudok pre zmeškanie je, že odporkyňa sa nezúčastnila pojednávania, na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie z ospravedliteľného dôvodu. Súd mal z potvrdenia REGOB SR preukázané, že s účinnosťou od 26.11.2010 došlo na strane odporkyne k zmene bydliska, pričom z obsahu spisu vyplýva, že odporkyni súd doručoval predvolanie na pojednávanie dňa 09.12.2010 na pôvodnú adresu jej bydliska, čo je ospravedliteľným dôvodom neúčasti odporkyne na tomto pojednávaní.

Súd mal preukázané, že boli splnené zákonom ustanovené podmienky pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie a preto uznesením č.k: 43C/ 126/2009-128 zo dňa 03.08.2011 rozsudok pre zmeškanie č.k: 43C/126/2009-98 zo dňa 09.12.2010 zrušil.

Z úkonov smerujúcich k prejednaniu veci na pojednávaní, doručil súdu dňa 04.11.2011 /čl.143-148/ právny zástupca navrhovateľa skutkový a právny rozbor prejednáwanej veci s pripojením rozsudku KS v BA č.k. 9Co 369/09-64 zo dňa 27.05.2010, formou elektronického podania bez zaručeného elektronického podpisu s časovou pečiatkou, po prijatí ktorého podania zamestnanec súdu postupoval podľa čl.5, bod.2, Metodického pokynu 1/2008 č.23113/2008-130 výzvou podľa § 42 ods.1 O.s.p. - vzor prílohy čl.3 tohto Metodického pokynu.

Odporkyňa doručila súdu dňa 11.11.2011 písomné vyjadrenie /čl. 154-156/, v podaní ktorom:

1/ namietala nedostatok vecnej aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.05.2008, uzavretej medzi IVACO CONSULTANTS LIMITED., so sídlom Suite 13, Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, Victoria, Mahé Seychelles a úpadcom, v tom čase pod obchodným menom AKROPOLIS estates, s.r.o., pre jej rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ktorého správcou konkurznej podstaty ako úpadcu je navrhovateľ, a preto nemôže byť v prejednáwanej veci aktívne legitimovaný. V tomto rozsahu poukázala na právny názor KS v Prešove, vyslovený v jeho rozsudku zo dňa 14.07.2011 vo veci sp.zn.6 Co/1/2011.

2/ Dojednanie v časti o zmluvnej pokute považovala za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 O.Z. pre rozpor s dobrými mravmi, obsah zmluvy o nájme, ktorej súčasťou boli VOP odporkyňa ako nájomca a zároveň spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť, preto všetky jej ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporkyne sú neprijateľnými podmienkami. Dohodu o zmluvnej pokute, rovnako ani dojednanie jej výšky odporkyňa nemohla tak, ako bola vymedzená v čl. I, bod 4 VOP ovplyvniť, dojednanie jej výšky 32,- Sk denne je preto neprimerané a teda aj neplatné pre jej rozpor s dobrými mravmi.

3/ pre prípad, že by sa konajúci súd v prejednáwanej veci nestotožnil s právnym názorom odporkyne, odporkyňa vzniesla námietku premlčania žalovanej pohľadávky v časti sumy 446,92 eura (13 646,- Sk) z dôvodu, že nebola uplatnená navrhovateľom vo všeobecnej zákonnej lehote 3 rokov. Za premlčané považuje právo navrhovateľa od 16.11.2002 do 11.12.2005, t.j. celkom za 1 122 dní, čo predstavuje sumu 446,92 eur.

Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 14.11.2011 v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 101 ods.2, O.s.p., na ktorom vykonal dokazovanie podľa § 120 ods.1, O.s.p. v rozsahu medzi účastníkmi konania spornej skutočnosti, na preukázanie právne významnej skutočnosti, či zmenou osoby pôvodného veriteľa zo zmluvy o nájme zo dňa 19.11.2001 je daná aktívna vecná legitímácia na strane navrhovateľa z postúpenej pohľadávky pôvodného veriteľa voči odporkyni.

Súd vo veci samej rozhodol rozsudkom č.k. 43C/126/2009-170 zo dňa 14.11.2011 tak, že návrh v celom rozsahu zamietol a náhradu trov konania odporkyni nepriznal. Proti predmetnému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 6Co 204/2012-194 zo dňa 18.7.2012 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 20.9.2012 doručil navrhovateľ súdu návrh na zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.6.2012, ktorou navrhovateľ ako postupca postúpil pohľadávku voči odporcovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto súdneho konania na postupníka - spoločnosť THORPE CORPORATION LTD., so sídlom Suite 13, First Floor, Oliaji Trade Center, Francis Rachel Street, Victoria, Mahe, Seycheles, IČO: 63513. Následne predmetná spoločnosť ako postupca postúpila pohľadávku voči odporcovi Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2012 na postupníka - spoločnosť Thorpe recovery, s.r.o., Radlinského 1716, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 46 662 324. O pripustení tejto zmeny účastníkov konania na strane navrhovateľa rozhodol súd uznesením č.k. 43C/126/2009-227 zo dňa 19.11.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.12.2012.

Súd vec opätovne prejednal na pojednávaní dňa 6.6.2013, na ktorom na nezúčastnil navrhovateľ ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neúčast ospravedlnil a vec žiadal prejednať v ich neprítomnosti v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Dostavila sa odporkyňa, ktorú súd stručne oboznámil s obsahom spisu, predovšetkým s uznesením Krajského súdu v Bratislave, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený, vrátený na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v odôvodnení citovaného uznesenia, ktorým odvolací súd určil, že zmluva o postúpení pohľadávok je platným právnym úkonom a teda na strane žalobcu v spore je daná jeho aktívna vecná legitímácia.

Predstúpila odporkyňa, ktorá žiadala návrh zamietnuť sčasti titulom premlčania sumy 446,92 eura, pričom sumu 51,38 eur pôvodne 1 548,-Sk považuje za dôvodnú a v tejto časti žiada žalobe vyhovieť. V súlade so svojím vyjadrením zo dňa 11.11.2011 primárne uplatnila námietku premlčania zmluvnej pokuty vo výške 446,92 eura, pôvodne 13 646 Sk. Navrhovateľ zmluvnú pokutu uplatnil podaním žaloby na súde dňa 12.12.2008. Zmluvnú pokutu v žalovanej výške vyčíslil pôvodne sumou 15 012,-Sk, t.j. 498,31 eur za obdobie od 16.11.2002 do 19.04.2006. Celkový počet dní omeškania za dobu omeškania bolo rok 2002 - 46 dní, rok 2003 - 360 dní, rok 2004 - 366 dní, rok 2005 - 365 dní, rok 2006 - 109 dní, spolu 1 251 dní. Výška zmluvnej pokuty bola dojednaná 0,1% denne zo sumy 12 000,-Sk, čiže za celkom 1 251 dní omeškania je zmluvná pokuta v zmysle tohto zmluvného dojednania vo výške 15 012,-Sk. Za premlčanú však považovala odporkyňa zmluvnú pokutu za obdobie od 16.11.2002 do 11.12.2005, t.j. za obdobie troch rokov späťne od podania žaloby na súde, t.j. za celkom 1 122 dní, čo pri zmluvnom dojednaní výšky zmluvnej pokuty 0,1% denne zo sumy 12 000,-Sk je za 1 122 dní omeškania premlčaná zmluvná pokuta vo výške 446,92 eur, pôvodne 13 464,-Sk. Okrem dôkazov tvoriacich spis sa odporkyňa vykonania ďalších dôkazov nedovoľovala.

Súd vykonal dokazovanie podľa § 120 ods. 1 O.s.p. prečítaním listín tvoriacich spis a doplnením dokazovania s prihliadnutím na už vykonané dôkazy pred rozhodnutím súdu prvého stupňa rozsudkom č.k. 43C/126/2009-170 zo dňa 14.11.2011, podľa § 129 ods. 1 O.s.p..

Podporne na preukázanie spornej skutočnosti medzi účastníkmi konania si súd osvojil skutkový stav z nesporových tvrdení účastníkov konania, predovšetkým, že právny a skutkový základ žalovanej pohľadávky je daný zo zmluvy o kúpe prenajatej veci, uzavretej podľa § 489 ods. 1,2 a nasl. Obchodného zákonníka v písomnej forme medzi pôvodným veriteľom DRUKOS, a.s. a odporkyňou, s osobitným dojednaním o zmluvnej pokute, vymedzenej v čl. I, bod.4, VOP, ktoré VOP tvorili nedeliteľnú súčasť zmluvy o nájme č.202 045184 zo dňa 19.11.2001 s ďalším dojednaním podľa § 262 ods. 1, Obchodného zákonníka v článku VIII, bod. 1, VOP, že tento záväzkový vzťah pôvodného veriteľa a odporkyne, ktorý nespadal pod vzťahy vymedzené v § 261 Obchodného zákonníka sa bude spravovať týmto zákonom, pretože vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa - podnikateľom v hmotnoprávnom postavení prenajímateľa a odporkyňou ako nájomcom - fyzickou osobou - nepodnikateľom. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že v zmluve o nájme si pôvodné zmluvné strany dojednali podstatné náležitosti pre jej platnosť, a to predmet nájmu, počet splátok a dátum splatnosti splátok, rovnako medzi účastníkmi nebolo sporné, že odporkyňa porušila svoju povinnosť z tejto zmluvy tým, že veriteľovi nezaplatila riadne a včas splátky nájomného ku dňu ich splatnosti, ktorým porušením svojho záväzku voči veriteľovi vznikol odporkyni dlh na nájomnom voči pôvodnému veriteľovi vo výške istiny 12 000,-Sk. Rovnako medzi účastníkmi konania nebolo sporné tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa neplatením týchto splátok riadne a včas sa dostala do omeškania so zaplatením sumy 12 000,- Sk počínajúc dňom

16.11.2002, pričom dlh zaplatila veriteľovi až dňa 19.04.2006, teda, že bola v omeškaní s plnením peňažného dlhu voči veriteľovi vo výške 12 000,- Sk od 16.11.2002 do 19.04.2006, ktorým dňom došlo k zániku hlavného záväzku odporkyne zo zmluvy o nájme jeho zaplatením /§ 559 ods.1, Občianskeho zákonníka/. V tomto smere z prednesov účastníkov konania ani nebolo sporné, že žalovanú pohľadávku navrhovateľa netvorí nedoplatok dojednanej ceny nájmu hnutelných vecí s právom ich budúcej kúpy vo výške 32 001,- Sk , špecifikovanej v zmluve o nájme zo dňa 19.11.2001. Zo zhodných skutkových tvrdení účastníkov taktiež nebolo sporné, že žalovanú istinu tvorí len zmluvná pokuta vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy 12 000,- Sk za dobu od 16.11.2002 do zániku dlhu t.j. do 19.04.2006, ktorá pohľadávka vo výške celkom 15 012,- Sk vznikla pôvodnému veriteľovi titulom zmluvnej pokuty, dojednanej v čl.I, bod.4, zmluvy o nájme a zmenou v osobe pôvodného veriteľa DRUKOS, a.s. sa jej zaplatenia domáha t.č. navrhovateľ. Medzi účastníkmi neboli rovnako sporné všetky zmeny v osobách veriteľa /fyzických, právnických/ tejto žalovanej pohľadávky na jednotlivých postupníkoch z uzavretých zmlúv o postúpení tak, ako zmeny veriteľov individuálne označil a skutkovo vymedzil a dôkazne preukázal navrhovateľ v zmluvách o postúpení pohľadávok v návrhu na začatie konania, rovnako nebolo v konaní sporné, že spolu s postupnou zmenou veriteľov nedošlo k zmene obsahu tohto pôvodného záväzku odporkyne, to znamená, že je uplatňovaná na základe rovnakej skutkovo právne významnej skutočnosti, od ktorej jej nárok odvodzoval pôvodný veriteľ DRUKOS, a.s. titulom zmluvnej pokuty, dojednanej v čl.I, bod.4 VOP zmluvy o nájme, ktorej absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka napádala odporkyňa pre jej rozpor so zákonom.

V tomto rozsahu spornej skutočnosti preto súd prejudiciálne skúmal platnosť zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku vymedzeného v čl.I., bod 4 veta prvá VOP zmluvy o nájme č.202045184 zo dňa 19.11.2001 / čl.4/, za tým účelom vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom tohto zmluvného dojednania, pričom zistil, že v prípade omeškania nájomcu /odporkyne/ s úhradou nájomného podľa čl.I, bod.2b, VOP tejto zmluvy je prenajímateľ /právny predchodca navrhovateľa/ oprávnený vyúčtovať nájomcovi zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Podľa čl.I, bod 2b VOP tejto zmluvy nájomca sa zaviazal za predmet nájmu platiť nájomné pravidelne v splátkach v počte a vo výške podľa zmluvy o nájme, mesačne vždy do 15 dňa v kalendárnom mesiaci až do úplného zaplatenia podľa splátkového kalendára. Podľa bodu 4 zmluvy cena predmetu nájmu bola dojednaná vo výške 32 001,- Sk , spôsob jej úhrady bol dojednaný zaplatením akontácie 3 200,- Sk pri podpise zmluvy a zvyšok v 12 mesačných splátkach vo výške 2 400,- Sk mesačne, počínajúc dňom 15.12.2001 , pričom k dojednaniu o zmluvnej pokute ako aj nárok na jej zaplatenie vznikol za obdobie od 16.11.2002 do zániku dlhu, t.j. do 19.04.2006, teda pred účinnosťou zákona č.250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov (zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) za účinnosti zákona č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov s účinnosťou do 30.06.2006 ako aj pred účinnosťou zákona č. 568/2007 Z. z., ktorým bola do Občianskeho zákonníka úprava o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. O.Z., vrátane právnej úpravy vymedzenej v § 53 ods.5, O.Z., podľa ktorého neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka /O.Z./ ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1.januárom 2008., vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1.januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednali pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť , aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods.2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Aby určitý právny úkon bol v rozpore s dobrými mravmi a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom, musí mať určitý kvalifikovaný rozpor s dobrými mravmi, pretože vyžaduje priečiacu sa intenzitu ako hmotnoprávnu podmienku, vymedzenú zákonom. Podľa súdnej praxe takúto intenzitu a teda rozpor s dobrými mravmi má aj dojednanie o neprimerane vysokej zmluvnej pokuty. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o rozpore konania s dobrými mravmi majú svoju platnosť aj v obchodných záväzkových vzťahoch. Z tohto hľadiska možno rozlišovať medzi zásadou dobrých mravov a zásadami poctivého obchodného styku. Výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nepožíva podľa § 265 Obchodného zákonníka právnu ochranu. Vzťah medzi § 39 ods.1, O.Z. a § 265 Obch. Z. vychádza z tohto, že konanie podnikateľa, ktoré je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nie je neplatné za predpokladu, že tento rozpor nedosahuje takú intenzitu, aby šlo zároveň aj o rozpor s dobrými mravmi.

K obchádzaniu zákona ide, ak právny úkon nie je v priamom rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä účelom jeho cieľ alebo zmysel obchádza. To znamená, že právny úkon smerujúci k dôsledkom, ktoré výslovne zakázané nie sú, ale ich neprípustnosť možno vyvodiť zo zmyslu a účelu sledovanej zákonnej úpravy je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k uzavretiu zmluvy o nájme došlo dňa 19.11.2001, ktorým dňom zmluvné strany zároveň dojednali zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy nájomného ako sankčný postih postihujúci odporkyňa v prípade omeškania s úhradou opakujúcich sa mesačných splátok po už zaplatenej akontácii až do úplného zaplatenia ceny predmetu nájmu., pričom odporkyňa sa dostala do omeškania s ich úhradou najneskôr dňom 16.11.2002, kedy z dojednaného počtu celkom 12 splátok mesačne so splatnosťou poslednej splátky dňa 15.11.2002 mala ku dňu 16.11.2002 dlh vo výške 12 000,- Sk, čo vzhľadom k výške tejto dlžnej sumy a obdobia, za ktoré trvalo jej omeškania s úhradou tejto pohľadávky veriteľovi, pretože celkom bola odporkyňa v omeškaní až 1 252 dní, predstavuje zmluvná pokuta denne postih 11,99 Sk /15 012,- Sk : 1 252 dní /, pričom omeškanie s úhradou dlhu odporkyne predstavovalo denne bezúročne čiastku 9,58 Sk / 12 000,- Sk : 1 252 dní /, teda rozdiel je 2,41 Sk denne v neprospech odporkyne. Súd ma za to, že nemožno súhlasiť s obranou odporkyňou, že dojednanie o zmluvnej pokute je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 O.Z. vzhľadom na výšku zmluvnej pokuty, pretože z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že samotné zmluvné dojednanie jej výšky nevykazuje takú neprimeranosť, aby ju bolo možné právne kvalifikovať ako zjavný rozpor - úžeru, pretože neprekračuje samotný účel zmluvnej pokuty, spočívajúci primárne v hrozbe majetkovej sankcie voči dlžníkovi pre prípad, že si svoju povinnosť zo spotrebiteľskej zmluvy nesplní riadne a včas. Hoci v konečnom dôsledku žalovaná výška zmluvnej pokuty prevyšuje celkový dlh odporkyne o sumu 3 012,- Sk a teda je 1,25 násobkom pôvodného dlhu odporkyne, nemožno ani z tohto matematického porovnávaní jej výšky vyvodiť právny záver neplatnosti zmluvnej pokuty pre jej rozpor s dobrými mravmi bez toho, aby sa zároveň neprihliadalo na celkovú dĺžku doby omeškania odporkyne, pretože práve dôsledkom jej dlhodobého vedomého porušovania povinnosti dlžníka s úhradou splátok veriteľovi riadne a včas, výška zmluvnej pokuty dennodenne narastala. Súd preto s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam má za to, že zmluvná pokuta vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy za každý deň meškania je primeraná a nie je neplatným právnym úkonom podľa § 39 O.Z. pre jej rozpor s dobrými mravmi, rovnako nespôsobuje ani hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán, v tomto rozsahu súd prihliadal na peňažné prostriedky, ktoré musel pôvodný veriteľ vynaložiť zo svojho majetku na zaplatenie ceny predmetu nájmu a ktoré mu práve odporkyňa svojim konaním dlžníka neoprávnene zadržovala za dobu celkom 1 252 dní, hoci predmet nájmu od veriteľa prevzala a tento aj riadne užívala. Uplatnená zmluvná pokuta bola v čase uzavretia zmluvy dojednaná jednoznačne v primeranom rozsahu k cene prenajatej veci a preto neexistuje zo zisteného skutkového stavu dôvodný záver neplatnosti jej dojednaní ani podľa § 53 ods. 5 O.Z., ako neprijateľnej podmienky, podporne ani v kontexte k § 1 ods.3, písm. g) a nasl. zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ani z dôvodu, že podľa čl.VI., bod.3 VOP zmluvy o nájme bol predmet nájmu viazaný s povinnosťou jeho kúpy splnením všetkých zmluvných povinností zo strany odporkyne s prechodom vlastníckeho práva k predmetu nájmu z prenajímateľa na nájomcu. Práve z tohto zmluvného dojednaní bolo preukázané,

že dojednanie o zmluvnej pokute je primerané aj s ohľadom na význam a hodnotu zabezpečovacej povinnosti pôvodného veriteľa ako vlastníka prenajatej veci, zohľadňuje jeho zvýšené riziko, že sám musel zaplatiť plnú cenu za tovar výrobcovi, tovar od neho prevzala odporkyňa ako nájomca, ktorý aj za celé obdobie užívala a iba postupne hodnotu prevzatej veci splácala prenajímateľovi formou splátok. Len v tomto kontexte sa súd stotožnil s písomným vyjadrením navrhovateľa zo dňa 06.07.2010.

Súd sa ďalej zaoberal námietkou premlčania časti zmluvnej pokuty, ktorú vzniesla odporkyňa a dospel k záveru, že námietka premlčania je dôvodná.

V zmysle ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

V zmysle ust. § 110 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch.

Súd mal z listinných dôkazov zadokumentovaných v súdnom spise za preukázané, že odporkyňa bola povinná v zmysle Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o nájme, zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu formou opakujúceho sa plnenia - vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením svojho peňažného záväzku vo výške 12 000 Sk, t.j. 398,33 eura, pričom do omeškania sa odporkyňa dostala najneskôr dňa 16.11.2002, vznikol navrhovateľovi nárok na zmluvnú pokutu. Dlžnú sumu odporkyňa uhradila dňa 19.4.2006, t.j. navrhovateľovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z 12 000,-Sk od 16.11.2002 do 19.4.2006. Predmetné súdne konanie začalo dňa 12.12.2008, t.j. námietka premlčania časti zmluvnej pokuty vznesená odporkyňou je za obdobie od 16.11.2002 do 11.12.2005, t.j. za obdobie 1 122 dní, dôvodná. Premlčaná zmluvná pokutu predstavuje sumu vo výške 13 464,-Sk (0,1 % denne zo sumy 12 000,-Sk za 1 122 dní), t.j. 446,92 eura.

Súd na premlčanie prihliadne len na námietku dlžníka a nie z úradnej moci (ex officio). V prípade, že sa dlžník premlčania dovoľá, t.j. vznesie námietku premlčania, ktorá je dôvodná, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Keďže odporkyňa vzniesla námietku premlčania, ktorá je právne relevantná, súd jej námietke vyhovel. S poukazom na uvedené súd návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy vo výške 446,92 eura zamietol, nakoľko v tejto časti je zmluvná pokuta premlčaná. Vo zvyšnej časti zmluvnej pokuty vo výške 51,38 eura, od 12.12.2005 do 19.4.2006, t.j. za obdobie 129 dní (0,1 % denne zo sumy 12 000,-Sk za 129 dní) je návrh dôvodný, preto súd v tejto časti zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 51,38 eura.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením v zmysle ust. § 151 ods. 3 O.s.p. po právoplatnosti rozsudku.

S poukazom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Účastník môže napadnúť rozsudok súdu I. stupňa odvolaním (§ 201 O.s.p.).

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, O.s.p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda,

v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.